

Маханьков Роман Романович,
*магістрант кафедри професійної освіти
та технологій сільськогосподарського виробництва
Глухівського НПУ ім. О. Довженка;*

Науковий керівник: Маринченко Євгеній Олегович,
*доктор філософії, доцент кафедри професійної освіти
та технологій сільськогосподарського виробництва
Глухівського НПУ ім. О. Довженка*

ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В АПК ТА ОСНОВНІ ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Агропромисловий комплекс України (АПК) являє собою велике за розмірами міжгалузеве формування, до якого входять економічно, технологічно та організаційно поєднані з переробною промисловістю різноманітні галузі сільського господарства, які працюють на землі та забезпечують його сировиною, промисловість, яка виробляє засоби виробництва та виробничо-технічне забезпечення (сільськогосподарська техніка, хімічні засоби захисту рослин, мінеральні добрива і т.п.). В умовах сьогодення важливим фактором, який об'єднує галузі комплексу у єдину цілісну систему, є корисний кінцевий валовий продукт, який виробляється переробною промисловістю на останній, заключній стадії технологічного процесу виробництва продуктів харчування та сировини для переробної промисловості. На сьогоднішній день аграрії всього світу намагаються бути справжніми ощадливими господарями, що перш за все пов'язано з величезною потребою в різного виду ресурсах і високими ризиками (погодні умови, хвороби рослин, шкідники і т.п.) в технологіях виробництва в такій специфічній галузі економіки як сільське господарство.

Вказана галузь – це окрема ланка ланцюга, швидка модернізація якого може забезпечити підйом всієї економіки країни. Воно є базовою галуззю, яка сама відтворюється та забезпечує сировиною багато галузей вітчизняної промисловості. Як показує світовий багаторічний досвід, це можливо лише за достатніх інвестицій та наданні АПК пріоритету розвитку. В Україні сільське господарство є пріоритетною галуззю. Тому в розвитку агропромислового комплексу України важливу роль відіграє впровадження новітніх сучасних технологій та досягнень науково-технічного прогресу. Інновації є засобом підвищення ефективності виробництва продукції, а також засобом адаптації підприємств АПК до змін соціального, економічного, політичного середовища.

У результаті проведених аналітичних досліджень ми встановили, що суттєвої економії енергетичних ресурсів у галузі сільськогосподарського виробництва майбутній майстер виробничого навчання та педагог професійного навчання можуть запропонувати при вивченні наступних організаційних заходів в процесі вивчення дисциплін сільськогосподарського профію:

– впровадження більш нових та сучасних конструктивних рішень які закладаються при проектуванні сільськогосподарської техніки і енергетичного обладнання, котрі передбачають зниження питомих матеріалів - та енергозатрат (навчальна дисципліна «Теорія розрахунку автомобілів і сільськогосподарських машин»);

– покращення структури машино-тракторного парку, максимального збільшення частки дизельного транспорту, утворення автопоїздів із використанням причепів та автопричепів, розвитку та вдосконалення мережі автомобільних доріг в сільській місцевості (навчальна дисципліна «Експлуатація машино-тракторного парку»);

– повного задоволення потреб сільськогосподарського виробництва типовими нафтопродуктами, а також пересувними заправними станціями, використання в сільському

господарстві супутніх енергетичних ресурсів, використання альтернативних та відновлюваних джерел енергії (навчальна дисципліна «Паливо та мастильні матеріали»);

– використання індустріальних технологій виробництва або ж безвідходних технологій переробки сільськогосподарської продукції (навчальна дисципліна «Технологія виробництва та переробка продуктів рослинництва»);

Практично в усіх випадках є можливість використання декількох варіантів енергозбережувальних заходів.

На наш погляд, найбільш сприятливим з технічної та економічної точок зору для України є проведення заходів з енергозбереження, що мають правовий статус державної політики. У вказаному контексті енергозберігаюча політика в умовах сьогодення повинна розглядатися як сукупність дій, що відповідають загальнонаціональним інтересам, а саме, забезпечення життєздатності економіки, охороні навколишнього природного середовища, стратегії безпеки [1].

Ресурсозбереження та енергозбереження на сьогоднішній день — це актуальний напрям використання природного потенціалу окремих природно-економічних зон та природних ресурсів країни, який забезпечує економію та раціональне їх та використання та підвищення виробництва продукції агропромислового комплексу країни використовуючи ту саму кількість сировини, основних та допоміжних матеріалів, а також палива. Основні напрями далекоглядного ресурсозбереження зводяться до таких організаційно-технічних заходів як: комбіноване використання мінеральних, сировинних і паливних ресурсів; запровадження ресурсозберігаючих процесів та технологій виробництва; повторне використання у переробній промисловості вторинної сировини; покращення використання земельного фонду, контроль родючості ґрунтів; надійне регулювання лісокористування, збереження продуктивності лісів, а також їх відновлення; збереження природних ресурсів при розміщенні нових промислових об'єктів тощо [2]. Загалом, комбінований розвиток всіх напрямків щодо ресурсозбереження дає поштовх та можливість створити нову модель господарювання, яка буде базуватися на раціональному використанні наявних ресурсів, найбільш оптимальному використанні первинних і вторинних ресурсів, а також безвідходного виробничого циклу. Важливою стратегією енергозбереження в сільському господарстві є також зменшення споживання енергії та енергоносіїв на тонну виробленого продукту галузей рослинництва та тваринництва, використання нетрадиційних і відновлюваних джерел енергії.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки» // Газ. «Голос України», №190 (4940) від 12.10.2010 р.

2. Росновський М. Г., Самусь Т. В. Актуальні питання енергозбереження в галузі рослинництва України. Матеріали міжнар. наук.-техн. конф. [«Фундаментальні та прикладні проблеми сучасних технологій»], (Тернопіль, 19 –21 травн. 2010 р.) Терноп. нац. тех. ун-т ім. І.Пулюя. Т., 2010. 614 с.